

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102017

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Старков Денис Юрійович

2. Starkov Denys Y.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 19.00.04

Назва наукової спеціальності: Медична психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-04-2021

Спеціальність за освітою: Практична психологія

Місце роботи здобувача: ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРАКТИЧНОЇ АДИКТОЛОГІЇ

Код за ЄДРПОУ: 42323759

Місцезнаходження: БУЛЬВАР ПЕРОВА, будинок 2/1, квартира 3, м. Київ, 02125, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.453.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.81.61

Тема дисертації:

1. Динаміка мотивації адиктів у процесі соціально-психологічної реабілітації
2. Dynamics of addicts' motivation in the process of socio-psychological rehabilitation

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню динаміки функціонування мотиваційної сфери хімічних адиктів в процесі становлення ремісії під час соціально-психологічної реабілітації та у постреабілітаційний період. Показано, що в сукупності психологічних теорій хімічних uzалежнень можна виділити три кластери: 1. Теорії uzалежнення як компенсації внутрішніх конфліктів; 2. Теорії uzалежнення як специфічного патологічного адиктивного психічного новоутворення; 3. Теорії, які пов'язані зі зниженням функціонування свідомості. Було сформульовано «3+2» векторну модель розвитку uzалежнення за трьома психологічними векторами, одним біологічним та одним соціальним. Для важких форм хімічного uzалежнення ведучим вектором є зниження функціонування свідомості, з чого випливає необхідність психотерапевтичної моделі, що відповідає відновленню особистості саме за цим вектором. З'ясовано, що в процесі становлення ремісії можна виокремити ключові точки – три місяці, півроку та один рік тверезості – змін динаміки, з чого

виділено основні етапи становлення ремісії та досліджено закономірності динаміки мотиваційної сфери на кожному з них. Головним висновком є результати дослідження психічного стану адиктів на термінах один-два роки тверезості, який характеризується розвиненням важкої екзистенційної кризи, посиленням системи внутрішніх конфліктів, дисоціацією свідомих та несвідомих процесів, що свідчить про необхідність постреабілітаційної глибокої психотерапії. На основі проведеного дослідження розроблено модель психологічної реабілітації та систему психотерапевтичних втручань. Процес психологічної реабілітації та постреабілітаційної психотерапії узалежнень доцільно складати з послідовності етапів, кожному з яких відповідає своя теоретична парадигма в послідовності системний, когнітивно-поведінковий, гуманістично-екзистенційний, психодинамічний підхід. Розроблена система психотерапевтичних втручань у процесі соціально-психологічної реабілітації включає в себе: мотиваційну роботу, тренінг профілактики потягу до вживання, тренінг самоаналізу. Ефективність запропонованої моделі доведено в роботі центру соціально-психологічної реабілітації «Сенс», для якого дані статистики говорять, що з осіб, які пройшли рік програми центру «Сенс», 75% зберегли абсолютну тверезість на протязі 3-7 років.

2. The dissertation is devoted to the study of the dynamics of changes in the motivational sphere of chemical addicts in the process of development of addiction and formation of remission during social and psychological rehabilitation and in the postrehabilitation period. According to the results of the research, it was proposed "3+2" vector model of chemical addiction with three psychological vectors: vector of internal conflicts development, vector of personality addiction, vector of consciousness decrease; the biological one, which includes classical narcological syndromes and neuropsychological manifestations of protracted abstinence, psychoorganic syndrome, neurobiological mechanisms of craving; the social vector, where it takes into account both the influence of the surrounding social system, and the level of social skills of the individual. The "3+2" vector model integrates the most well-known mechanisms of addiction development. The vector of internal conflicts development consist of such mechanisms: a) strengthening of already existing internal conflicts; b) introjection of external interpersonal conflicts; c) the development of feelings of neurotic guilt and shame as a result of use; d) mental trauma with the negative consequences of abuse. In the development of addiction on the vector of addictive splitting of personality into normative self and addictive self consistently involved: a) mechanism of fixed imagination (authors O. Filtz, K. Sedykh, S. Mikhailiv) which is responsible for addictive splitting of personality at the preverbal level of needs; b) mechanism of formation of the addictive simulacrum through addictive fantasy activity (own concept), which is responsible for the addictive splitting of the personality at the verbal level of conscious values. In the development of addiction on the vector of reduction of the functioning of consciousness consistently involved: a) mechanism of cognitive dissonance (L. Festinger); b) mechanism of illusory-compensatory activity (B. Bratus); c) mechanism of development of the studied impotence (M. Saligman); d) neurobiological mechanisms of development of cortical dysfunction and suppression of its activity through PTSD-like mental states. For mild forms of addictive behavior, the leader can be any of these five vectors, but for severe forms of chemical addiction, the leading vector is the devaluation of the functions of consciousness and a corresponding decrease in the level of functioning of the individual. The author's theory of one of the mechanisms of development of addictive splitting of personality is also proposed - the theory of addictive simulacrum - "virtual space" created by an individual through fantasy and being influenced of chemical agents gets a subjective sense of reality, in which the addict imaginatively realizes his motives. It was found that in the process of the formation of remission, it is possible to identify key changes in dynamics points - three months, six months and one year of sobriety. The main formation of remission's stages were highlighted and the regularities of the dynamics of the motivational sphere at each of them were investigated. The main conclusion is the results of a study of the mental state of addicts for periods of one to two years of sobriety, which is characterized by the development of a severe existential crisis, an increase in the system of internal conflicts, dissociation of conscious and unconscious processes, which indicates the need for post-rehabilitation deep psychotherapy. Based on the assumption of the leading value of the vector of reducing the level of functioning of the individual in severe forms of chemical addiction, has been developed the concept of stages of addiction psychotherapy. It is shown that the personality of the addict in the process of restoring the functions of consciousness due to successful psychotherapy will progressively move from level to level of

functioning - subpsychotic, low borderline, high borderline and neurotic levels of functioning - resulting in a fundamental change in the structure of the psyche. Based on this, it is necessary to have fundamentally different explanatory theoretical models for each level of functioning. Such conceptualizing models for the subpsychotic level are the system approach, in particular the model of enactivism, for the low borderline level - the cognitive-behavioral model, for the high borderline level - the humanistic-existential model, for the neurotic level - the psychodynamic model. On the basis of the offered concept was developed the author's Integrative personality-oriented developing model of psychotherapy of addictions. This model has been tested and proved to be highly effective in the work of the outpatient center for psychological rehabilitation "Sense".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Максимова Наталія Юріївна
2. Maхymova Nataliya Yuriivna

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко Євген Миколайович
2. Kharchenko Evgeniy Nikolaevich

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Луньов Віталій Євгенійович
2. Lunov Vitaliy Yevgenovich

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Рецензенти****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чепелева Наталія Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кокун Олег Матвійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.